

gezond verstand

3 juli 2016
Rotterdam EH

NBG51

² Oude mannen moeten nuchter zijn, waardig, **bezadigd**, gezond in het geloof, de liefde en de volharding.

(...)

⁵ **bezadigd**, kuis, huishoudelijk, goed en aan haar man onderdanig te zijn, opdat het woord Gods niet gelasterd worde.

⁶ Vermaan evenzo de jonge mannen **bezadigd** te zijn in alles...

(...)

¹² om ons op te voeden, zodat wij (...) **bezadigd**, rechtvaardig en godvruchtig in deze wereld leven,

Staten Vertaling

² Dat de oude mannen nuchter zijn, stemmig, **voorzichtig**, gezond in het geloof, in de liefde, in de lijdzaamheid.

(...)

⁵ **Matig** te zijn, kuis te zijn, het huis te bewaren, goed te zijn, haar eigen mannen onderdanig te zijn, opdat het Woord Gods niet gelasterd worde.

⁶ Vermaan den jongen mannen insgelijks, dat zij **matig** zijn.

(...)

¹² En onderwijst ons, dat wij (...) **matig** en rechtvaardig, en godzalig leven zouden in deze tegenwoordige wereld;

SOPHROSUNE
SOPHRONISMOS
SOPHRONIZO
SOPHRONOS
SOPHRON

SOPHRONEO

gezind(heid)
denken
verstand

SOPHROSUNE
SOPHRONISMOS
SOPHRONIZO
SOPHRONOS
SOPHRON

SOPHRONEO

redden
genezen
gezond(heid)

gezind(heid)
denken
verstand

SOPHROSUNE
SOPHRONISMOS
SOPHRONIZO
SOPHRONOS
SOPHRON

SOPHRONEO

gezond denken
gezond verstand
verstandig, bezonnen

Marcus 5

¹⁵ En zij, komende naar Jezus toe,
en aanschouwende
de gedemoniseerde, zittende,
van bovenkleding voorzien
en verstandig zijnde...

van wie de demonen in de
zwijnen waren gevaren

ΚΑΙ	ΕΡΧΟΝΤΑΙ	ΠΡΟΣ	ΤΟΝ	ΙΗΣΟΥΝ	ΚΑΙ	ΘΕΩΡΟΥΣΙΝ	ΤΟΝ
en	zij-komen~	naar-toe	de	Jezus	en	zij-aanschouwen	degene
en	zij kwamen	bij	-	Jezus	en	zagen	de

ΔΑΙΜΟΝΙΖΟΜΕΝΟΝ

|demonisch-gedreven-wordende~

bezetene

ΚΑΘΗΜΕΝΟΝ

|zittende~

zitten

Marcus 5

¹⁵ En zij, komende naar Jezus toe,
en aanschouwende
de gedemoniseerde, zittende,
van bovenkleding voorzien
en **verstandig zijnde**...

NBG: goed bij zijn verstand
Grieks: SOPHRONEO

<=> 5:5

"schreeuwende en zichzelf met stenen slaande"

ΙΜΑΤΙCΜΕΝΟΝ

van-bovenkleding-voorzien-zijnde
gekleed

ΚΑΙ CΩΦΡΟΝΟΥΝΤΑ

en **verstandig-zijnde**
en goed bij zijn verstand

Romeinen 12

Romeinen 12

³ weest niet hoger gezind
dan naar wat bindend is gezind te zijn,
maar gezind tot in verstandig te zijn,
zoals de God toedeelt maat van geloof.

Gr. HUPER-PHRONEO

ΜΗ ΥΠΕΡΦΡΟΝΕΙΝ
toch-niet | hogere-gezindheid-te-hebben
geen koestert gedachten

ΠΑΡ Ο ΔΕΙ ΦΡΟΝΕΙΝ
naast wat | het-is-bindend | gezind-te-zijn
hoger dan u voegen -

Romeinen 12

³ weest niet hoger gezind
dan naar wat bindend is gezind te zijn,
maar gezind tot in verstandig te zijn,
zoals de God toedeelt maat van geloof.

Gr. PHRONEO

ΜΗ ΥΠΕΡΦΡΟΝΕΙΝ
toch-niet | hogere-gezindheid-te-hebben
geen koestert gedachten

ΠΑΡ Ο ΔΕΙ ΦΡΟΝΕΙΝ
naast wat |het-is-bindend |gezind-te-zijn
hoger dan u voegen -

Romeinen 12

³ weest niet hoger gezind
naar wat bindend is gezind te zijn,
maar gezind tot in verstandig te zijn,
zoals de God toedeelt maat van geloof.

Gr. PHRONEO

ΑΛΛΑ	ΦΡΟΝΕΙΝ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ
maar	gezind-te-zijn	tot-in	het	verstandig-te-zijn
maar	gedachten	tot	-	bedachtzaamheid

Romeinen 12

³ weest niet hoger gezind naar wat bindend is gezind te zijn, maar gezind tot in **verstandig te zijn**, zoals de God toedeelt maat van geloof.

Gr. SO-PHRONEO

ΑΛΛΑ	ΦΡΟΝΕΙΝ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ
maar	↑gezind-te-zijn	tot-in	het	↑verstandig-te-zijn
maar	gedachten	tot	-	bedachtzaamheid

Romeinen 12

³ weest **niet hoger gezind**
naar wat bindend is gezind te zijn,
maar gezind tot in verstandig te zijn,
zoals de God toedeelt maat van geloof.

niet HUPER-PHRONEO
> jezelf overschatten

maar SO-PHRONEO
> gezond denkend

ΑΛΛΑ	ΦΡΟΝΕΙΝ	ΕΙΣ	ΤΟ	ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ
maar	↑gezind-te-zijn	tot-in	het	↑verstandig-te-zijn
maar	gedachten	tot	-	bedachtzaamheid

Romeinen 12

³ weest niet hoger gezind
naar wat bindend is gezind te zijn,
maar gezind tot in verstandig te zijn,
zoals de God toedeelt, maat van geloof.

ΩC	O	ΘEOC	ΕΜΕΡΙCEN	ΜΕΤΡΟΝ	ΠΙCΤΕΩC
zoals	de	God	toedeelt	maat	van-geloof
dat	-	God	heeft toebedeeld	naar de mate	van het geloof

Handelingen 26

Handelingen 26

²⁵ Maar Paulus, zeggende met nadruk:
ik ben niet gek, zeer machtige Festus.
Maar uitspraken van waarheid
en bezonnenheid, verwoord ik.

Ο	ΔΕ	ΠΑΥΛΟΣ	ΟΥ	ΜΑΙΝΟΜΑΙ
de	echter	Paulus	niet	ik-ben-gek~
-	maar	Paulus	geen	ik spreek wartaal

ΦΗΣΙΝ	ΚΡΑΤΙΣΤΕ	ΦΗΣΤΕ
zegt-met-nadruk	heel-krachtige!	Festus!
zeide	hoogedele	Festus

Handelingen 26

²⁵ Maar Paulus, zeggende met nadruk:
ik ben niet gek, zeer machtige Festus.
Maar uitspraken van waarheid
en **bezonnenheid**, verwoord ik.

Gr. SOPHROSUNE

SO-PHRONEO + (SUN=) SAMEN

Eng. *common sense*

ΑΛΛΑ	ΑΛΗΘΕΙΑΣ	ΚΑΙ	ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ	ΡΗΜΑΤΑ	ΑΠΟΦΘΕΓΓΟΜΑΙ
maar	van-waarheid	en	van-bezonnenheid	uitspraken	'ik-verwoord'
maar	waarheid	-	nuchtere	-	-

2Timotheüs 1

2Timotheüs 1

⁷ Want de God heeft aan ons niet gegeven,
geest van beduchtheid,
maar van vermogen en van liefde
en van verstand.

> schuwheid, bangheid

ΟΥ	ΓΑΡ	ΕΔΩΚΕΝ	ΗΜΙΝ	Ο	ΘΕΟΣ	ΠΝΕΥΜΑ	ΔΕΙΛΙΑΣ
niet	want	geeft	aan-ons	de	God	geest	van-beduchtheid
niet	want	heeft gegeven	ons	-	God	een geest	van lafhartigheid

2Timotheüs 1

7 Want de God heeft aan ons niet gegeven,
geest van beduchtheid,
maar van vermogen en van liefde
en **van verstand**.

> Gr. SOPHRONEO

geest van.... SO-PHRONEO

vergl. Gal.5:20: de vrucht van de geest

ΑΛΛΑ	ΔΥΝΑΜΕΩΣ	ΚΑΙ	ΑΓΑΠΗΣ	ΚΑΙ	ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΥ
maar	van-macht	en	van-liefde	en	van-verstand
maar	van kracht	-	van liefde	en	van bezonnenheid

Titus 1

Titus 1

7 Want de opziener
moet niet aan te klagen zijn
als huisbeheerder van God,
niet zelfingenomen, niet driftig,
niet aan wijn verslaafd,
geen vechtersbaas, niet inhalig,

ΔΕΙ ΓΑΡ ΤΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΑΝΕΓΚΛΗΤΟΝ ΕΙΝΑΙ

|moet want de toezichthouder niet-aan-te-klagen zijn

moet want een opziener onberispelijk zijn

ΩΣ ΘΕΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΝ

als van-God beheerder

als Gods een beheerder van het huis

Titus 1

7 Want de opziener
moet niet aan te klagen zijn
als huisbeheerder van God,
niet zelfingenomen, niet driftig,
niet aan wijn verslaafd,
geen vechtersbaas, niet inhalig,

ΜΗ	ΔΥΘΑΔΗ	ΜΗ	ΟΡΓΙΛΟΝ
toch-niet	zelfingenomen	toch-niet	driftig
niet	aanmatigend	niet	driftig

ΜΗ	ΠΑΡΟΙΝΟΝ
toch-niet	aan-de-wijn-verslaafd
niet	verslaafd aan de wijn

Titus 1

7 Want de opziener
moet niet aan te klagen zijn
als huisbeheerder van God,
niet zelfingenomen, niet driftig,
niet aan wijn verslaafd,
geen vechtersbaas, niet inhalig,

ΜΗ	ΠΛΗΚΤΗΝ	ΜΗ	ΔΙΣΧΡΟΚΕΡΔΗ
toch-niet	vechtersbaas	toch-niet	inhalig
niet	opvliegend	niet	uit op oneerlijke winst

Titus 1

⁸ maar gastvrij,
veel houdend van het goede,
verstand tonend,
rechtvaardig, rechtschape,
zelfbeheersing hebbend.

> Gr. SO-PHRONEO

<=> beheerst door driften en lusten

ΑΛΛΑ ΦΙΛΟΣΕΝΟΝ ΦΙΛΑΓΑΘΟΝ

maar gastvrij veel-houden-van-het-goede

maar gastvrij met liefde voor wat goed is

ΣΩΦΡΟΝΑ

ΔΙΚΑΙΟΝ

ΟΣΙΟΝ

ΕΓΚΡΑΤΗ

verstand-tonend rechtvaardig rechtschape zelfbeheersing-hebbend

bezadigd rechtvaardig vroom ingetogen

Titus 2

Titus 2

¹ Maar jij, spreek hetgeen
de gezonde onderwijzing betaamt.

ΣΥ ΔΕ ΛΑΛΕΙ Δ ΠΡΕΠΕΙ
jij echter |spreek! de-dingen-die |betaamt
gij maar kom uit voor hetgeen strookt

ΤΗ ΥΓΙΑΙΝΟΥΧΗ ΔΙΔΑΧΚΑΛΙΑ
aan-de |gezond-zijnde onderwijzing
met de gezonde leer

Titus 2

² Oude mannen, nuchter te zijn,
eerbaar, **verstand tonend**...

ΠΡΕΣΒΥΤΑΣ	ΝΗΦΑΛΙΟΥΣ	ΕΙΝΑΙ	ΣΕΜΝΟΥΣ	ΣΩΦΡΟΝΑΣ
oude-mannen	nuchter	te-zijn	eerbaar	verstand-tonend
oude mannen	nuchter	moeten zijn	waardig	bezadigd

Titus 2

³ Oude vrouwen
op dezelfde wijze in houding
(...)

ΠΡΕΣΒΥΤΙΔΑΣ	ΩΣΑΥΤΩΣ	ΕΝ	ΚΑΤΑΚΤΗΜΑΤΙ
oude-vrouwen	op-dezelfde-wijze	in	houding
oude vrouwen	eveneens	in	haar optreden

Titus 2

⁴ opdat zij de jonge vrouwen
aan het verstand zullen brengen,
veel houdend van hun mannen te zijn,
veel houdend van hun kinderen,

één woord: SOPHRON-IZO

> SOPHRON-iseren

= aan het (gezonde) verstand brengend

INA CΩΦΡΟΝΙΖΩCIN

opdat | dat-zij-aan-het-verstand-zullen-brengen

zodat | zij opwekken

TAC NEAC

de | jonge-vrouwen

de | jonge vrouwen

Titus 2

⁴ opdat zij de jonge vrouwen
aan het verstand zullen brengen,
veel houdend van hun mannen te zijn,
veel houdend van hun kinderen,

INA CΩΦΡΟΝΙΖΩCIN

opdat | dat-zij-aan-het-verstand-zullen-brengen

zodat zij opwekken

TAC NEAC

de jonge-vrouwen

de jonge vrouwen

Titus 2

⁵ **verstand tonend**, zuiver,
huishoudelijk, goed (...)

> Gr. SO-PHRONEO

<=> man en kinderen verwaarlozend

ΣΩΦΡΟΝΑΣ	ΑΓΝΑΣ	ΟΙΚΟΥΡΓΟΥΣ	ΑΓΑΘΑΣ
verstand-tonend	zuiver	huishoudelijk	goed
bezadigd	kuis	huishoudelijk	goed

Titus 2

⁶ Roep de jongere mannen
op dezelfde wijze op, **verstandig te zijn...**

ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΩΣΑΥΤΩΣ
de jongere-mannen op-dezelfde-wijze

de ionge mannen evenzo

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ
|roep-op! |om-verstandig-te-zijn

vermaan bezadigd te zijn

Titus 2

¹⁰ ... opdat zij de onderwijzing van de Redder, van onze God, zullen versieren in alles.

= de slaven (2:9)

INA	THN	ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΑΝ	THN	ΤΟΥ	ΩΤΗΡΟΥ
opdat	de	onderwijzing	de	van-de	Redder
om	de	leer	-	van	Heiland

ΗΜΩΝ	ΘΕΟΥ	ΚΟΣΜΩΣΙΝ	ΕΝ	ΠΑΣΙΝ
van-ons	God	dat-zij-zullen-sieren	in	alles
onze	God	tot sieraad te strekken	in	alles

Titus 2

¹¹ Want tevoorschijn kwam
de genade van de God, reddend,
voor alle mensen,

ΕΠΕΦΑΝΗ	ΓΑΡ	Η	ΧΑΡΙΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
<i>kwam-tevoorschijn</i>	<i>want</i>	<i>de</i>	<i>genade</i>	<i>van-de</i>	<i>God</i>
is verschenen	want	de	genade	-	Gods

ΣΩΤΗΡΙΟΣ	ΠΑΣΙΝ	ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ
<i>redden</i>	<i>voor-alle</i>	<i>mensen</i>
heilbrengend	alle	voor mensen

Titus 2

¹² ons opvoedende,
opdat verloochenende de oneerbiedigheid
en de wereldlijke begeerten,
we met verstand
en op rechtvaardige en eerbiedige wijze,
zouden leven.

ΠΑΙΔΕΥΟΥΣΑ	ΗΜΑΣ	ΙΝΑ	ΑΡΝΗΘΑΜΕΝΟΙ	ΤΗΝ	ΑΤΕΒΕΙΑΝ
disciplinerende	ons	opdat	loochenende~	de	oneerbiedigheid
om op te voeden	ons	zodat	verzakende	de	goddeloosheid

ΚΑΙ	ΤΑΣ	ΚΟΣΜΙΚΑΣ	ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ
en	de	wereldlijke	begeerten
en	-	wereldse	begeerten

Titus 2

¹² ons opvoedende,
opdat verloochenende de oneerbiedigheid
en de wereldlijke begeerten,
we met verstand
en op rechtvaardige en eerbiedige wijze,
zouden leven in de huidige aeon

> Gr. SO-PHRONEO

<=> de mentaliteit van de huidige aeon

ΣΩΦΡΟΝΩΣ	ΚΑΙ	ΔΙΚΑΙΩΣ	ΚΑΙ	ΕΥΣΕΒΩΣ
met-verstand	en	op-rechtvaardige-wijze	en	op-eerbiedige-wijze
bezadigd	-	rechtvaardig	en	godvruchtig

ΖΗΤΩΜΕΝ	ΕΝ	ΤΩ	ΝΥΝ	ΑΙΩΝΙ
dat-wij-zouden-leven	in	de	huidige	aeon
wij leven	in	-	deze	wereld